

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Μαρούσι, 24-9-2025

Αρ. Πρωτ. 118634/ΥΣ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
E-mail : gnk2@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210 3443137
ΔΒ

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ.: 1. Υπουργείο
- Υγείας
2. Βουλευτές κ.κ.
- Κατερίνα Καζάνη
- Στέφανο Παραστατίδη
- Ιωάννη Τσίμαρη
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην Ερώτηση με αρ. πρωτ. 8027/6-8-2025»

Σε απάντηση του ανωτέρω Μέσου Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Το Διδακτικό Αντικείμενο/Μάθημα «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» εντάχθηκε στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα των μαθημάτων των Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεων του Ημερήσιου Γυμνασίου με την υπό στοιχεία 94207/Δ2/29-07-2021 Υ.Α. (Β΄ 3791) και του Εσπερινού Γυμνασίου με την υπό στοιχεία 94214/Δ2/29-07-2021 Υ.Α. (Β΄ 3791). Σύμφωνα με την υπό στοιχεία 94236/ΓΔ4/29-07-2021 Υ.Α. (Β΄ 3567) με θέμα: «Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών για τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων όλων των τύπων σχολικών μονάδων, Νηπιαγωγείων, Δημοτικών και των Γυμνασίων», σκοπός των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων είναι η ενίσχυση της καλλιέργειας ήπιων δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ζωής και δεξιοτήτων τεχνολογίας και επιστήμης στις μαθήτριες και στους μαθητές. Το πρόγραμμα και το εκπαιδευτικό υλικό των «Εργαστηρίων Δεξιοτήτων» ομαδοποιείται σε τέσσερις (4) Θεματικές Ενότητες. Μέσα από τη Θεματική Ενότητα «Ζω καλύτερα – Ευ Ζην» οι μαθητές/τριες ενημερώνονται για θέματα υγείας, πρόληψης και αυτομέριμνας.

Από το σχολικό έτος 2024-2025 εφαρμόζεται σε όλες τις τάξεις της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης το Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ) «Δράσεις Ενεργού Πολίτη». Σύμφωνα με την υπό στοιχεία 130372/ΓΔ4/01-11-2024 Υ.Α. με θέμα: «Πρόγραμμα Σπουδών “Δράσεις Ενεργού Πολίτη” του Νηπιαγωγείου, του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου» (Β΄ 6048), το ΠΣ ενσωματώνει τους 17 Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) όπως θεσπίστηκαν από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) το 2015. Μέσα από τη θεματική ενότητα «SDG 3 Καλή Υγεία και Ευημερία» οι μαθητές/τριες προωθούν ενεργά υγιεινούς τρόπους ζωής στις κοινότητές τους, οργανώνοντας και συμμετέχοντας σε

εκστρατείες ευαισθητοποίησης για την υγεία, υποστηρίζοντας την ψυχική υγεία και ενθαρρύνοντας τη συχνή σωματική άσκηση, την ισορροπημένη διατροφή και τις προληπτικές ιατρικές πρακτικές.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το με αρ. πρωτ. 12807/5-9-2025 έγγραφο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ): «(...) Σε σχέση με τη σημασία της έγκαιρης πρόληψης και τη μείωση των αιφνίδιων καρδιακών θανάτων στη χώρα, διατίθενται προτάσεις σχετικού εκπαιδευτικού υποστηρικτικού υλικού στο πλαίσιο των «Εργαστηρίων Δεξιοτήτων» του ΙΕΠ. Τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων αποτελούν μια καινοτόμο, δυναμική, διδακτική, εκπαιδευτική δράση με εστίαση στις δεξιότητες, που έχει συμπεριληφθεί στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου, του Δημοτικού και του Γυμνασίου (ΦΕΚ 3567/04-08-2021), παρέχοντας το πλαίσιο για την ανάπτυξη και την ενίσχυση των απαραίτητων δεξιοτήτων για την ευημερία κάθε πολίτη, τόσο σε κοινωνικό όσο και σε προσωπικό επίπεδο. Ειδικότερα, στη Θεματική Ενότητα «Ζω καλύτερα- Ευ Ζην» και στην Υπο-θεματική ενότητα: «1. ΥΓΕΙΑ: Διατροφή - Αυτομέριμνα, Οδική Ασφάλεια», περιλαμβάνονται Προγράμματα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων (ΠΚΔ) που αφορούν στις Πρώτες Βοήθειες και ειδικότερα στην ΚΑΡΠΑ. Μέσα από αυτά, οι μαθητές/τριες έρχονται σε επαφή με έννοιες όπως η αναγνώριση καρδιακής ανακοπής, η ασφάλεια θύματος, η ασφάλεια περιβάλλοντος, η αξιολόγηση αναπνοής, οι θωρακικές συμπίεσεις, η αναγνώριση καρδιακής ανακοπής. Ενδεικτικά αναφέρουμε τα Προγράμματα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων Τα Παιδιά Σώζουν Ζωές - Kids Save Lives (Ανθρωπιστικός Οργανισμός) και Πρώτες Βοήθειες - Καρδιοπνευμονική Αναζωογόνηση (Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας), με την επισήμανση ότι τα ΠΚΔ που βρίσκονται στο αποθετήριο του ΙΕΠ επαναξιολογούνται και επικαιροποιούνται, ώστε να ανταποκρίνονται στις τρέχουσες προδιαγραφές. Επίσης, αξιολογούνται και προστίθενται διαρκώς νέα προγράμματα μετά από πρόσκληση του ΙΕΠ κάθε διδακτικό έτος σε ενδιαφερόμενους πιστοποιημένους φορείς, οργανισμούς, ακαδημαϊκά, ερευνητικά και επιστημονικά ιδρύματα που σχετίζονται με τον χώρο της εκπαίδευσης.

2. Στο ίδιο πλαίσιο, το Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ) «Δράσεις Ενεργού Πολίτη» προωθεί μια ολιστική προσέγγιση, ενσωματώνοντας τους δεκαεπτά (17) Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), όπως θεσπίστηκαν από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) το 2015, με σκοπό την ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων που ενισχύουν τον ενεργό ρόλο του πολίτη, δηλαδή ατόμων με δεξιότητες κριτικής σκέψης, συνεργασίας και κοινωνικής υπευθυνότητας, οι οποίοι συμβάλλουν ενεργά στη δημιουργία μιας βιώσιμης κοινωνίας. Ειδικότερα, ως προς την ποιότητα της ζωής, την υγεία και την ευημερία (Στόχος 3) τα θέματα ασφαλούς διαβίωσης και ο εθελοντισμός αποτελούν βασική επιδίωξη.

3. Ενδεικτικά, αναφέρουμε την πρόταση Δράσης Ενεργού Πολιτεϊότητας για το Γυμνάσιο που βρίσκεται στον Οδηγό Εκπαιδευτικού (σ. 195) με τίτλο «Οι μικροί/ές νοσοκόμοι Γυμνάσιο».

4. Ως προς τα γνωστικά αντικείμενα των ΠΣ Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, παρέχονται δυνατότητες προεκτάσεων που αφορούν στην προσέγγιση των θεμάτων της πρόληψης και ασφάλειας της ανθρώπινης ζωής. Αναφορές στις Πρώτες Βοήθειες και ειδικότερα στην ΚΑΡΠΑ, υπάρχουν στα τρέχοντα Προγράμματα Σπουδών, αλλά και στα νέα που σύντομα θα τεθούν σε ισχύ.

4.1. Νέα Προγράμματα Σπουδών

4.1.1. Φυσική Αγωγή Λυκείου σσ.6,13

4.2. ΔΕΠΠΣ- ΑΠΣ

4.2.1. ΔΕΠΠΣ Φυσικής Αγωγής Δημοτικού σ.3 (Πρώτες Βοήθειες γενικά)

4.2.2. ΔΕΠΠΣ Φυσικής Αγωγής Γυμνασίου σ. 1,3 (Πρώτες Βοήθειες γενικά)

4.2.3. ΔΕΠΠΣ - ΑΠΣ Βιολογίας Γυμνασίου σ.12 (Άσκηση με τη βοήθεια ειδικού στην τεχνητή αναπνοή)

5. Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται και μέσω των Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων που υλοποιούνται εντός ωραρίου για τα Δημοτικά και εκτός ωραρίου, στο πλαίσιο των Σχολικών Δραστηριοτήτων για το Γυμνάσιο και Λύκειο, με εξαίρεση την Α΄ τάξη των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑΛ). Τα προγράμματα αυτά έχουν προαιρετικό χαρακτήρα και πραγματοποιούνται εντός του διδακτικού ωραρίου για την Πρωτοβάθμια και

Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η Αγωγή Υγείας που εντάσσεται σε αυτήν την κατηγορία των προγραμμάτων στα σχολεία, είναι μία κατεξοχήν διαθεματική δραστηριότητα, η οποία συμβάλλει στην αναβάθμιση της σχολικής ζωής και στη σύνδεση του σχολείου με την κοινωνική πραγματικότητα. Σκοπός της Αγωγής Υγείας είναι η προάσπιση, η βελτίωση και η προαγωγή της ψυχικής και σωματικής υγείας και της κοινωνικής ευεξίας των μαθητών/τριών, αφενός με την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων τους και της κριτικής τους σκέψης, αφετέρου με την αναβάθμιση του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντός τους. Τα Προγράμματα - Δράσεις Σχολικών Μονάδων που υποβάλλονται από πιστοποιημένους φορείς, εγκρίνονται από τις κατά τόπους Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τα κριτήρια και τις προδιαγραφές που ορίζει το ΙΕΠ.

5.1. Αναφέρουμε ενδεικτικά την έγκριση υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος με τίτλο: «KIDS SAVE LIVES iSAVElives FOR SCHOOLS», το οποίο απευθύνεται σε μαθητές/τριες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας (Ε΄ - ΣΤ΄ τάξεις του Δημοτικού) και Δευτεροβάθμιας (Γυμνάσιο, Α΄ - Γ΄ τάξεις Γενικού Λυκείου και ΕΠΑΛ) Γενικής Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης της χώρας. Σε περίπτωση υλοποίησης του προγράμματος με διαδικτυακό τρόπο και σε ελληνικά σχολεία του εξωτερικού, ο Φορέας δύναται να επικοινωνεί απευθείας με τους/τις Συντονιστές/Συντονίστριες Εκπαίδευσης Εξωτερικού. Επίσης, παρέχεται δωρεάν εκπαίδευση μαθητών/τριών και δωρεάν πιστοποίηση των εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής (Γυμναστών/τριών) στη Βασική Υποστήριξη της Ζωής (BLS) με πτυχίο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης (ERC), οι οποίοι/ες συμμετέχουν ενεργά στο εν λόγω Σχολικό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα του KIDS SAVE LIVES.

5.2. Επιπλέον, στο πλαίσιο του παραπάνω εκπαιδευτικού προγράμματος, από το σχ. έτος 2023-24 και για το έτος 2024-25 έχει εγκριθεί η διεξαγωγή Μαθητικού Διαγωνισμού με τίτλο: «KIDS SAVE LIVES CHAMPIONSHIP 2024 – Μαθητικός Διαγωνισμός σε δεξιότητες καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης».

Συνοψίζοντας, αναφορικά με την πρόληψη και την αντιμετώπιση των περιστατικών αιφνίδιων καρδιακών θανάτων και της εκπαίδευσης στην ΚΑΡΠΑ, στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση παρέχονται δυνατότητες εφαρμογής προγραμμάτων για την απόκτηση των σχετικών γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων ζωής, ευκαιρίες και δυνατότητες εξέτασης, προβληματισμού, συζήτησης και θεώρησης των προεκτάσεών τους για τον άνθρωπο και τη ζωή του.».

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας, σχεδιάζονται και υλοποιούνται από εκπαιδευτικούς και μαθητές/μαθήτριες, Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων με θεματικό κέντρο την Αγωγή Υγείας, βάσει σχετικών εγκυκλίων, οι οποίες επικαιροποιούνται κάθε σχολικό έτος. Ενδεικτικά αναφέρεται η με αρ. πρωτ. 132714/Δ7/6-11-2024 εγκύκλιος με θέμα: «Σχεδιασμός και Υλοποίηση Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων (Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων και Αγωγής Σταδιοδρομίας) για το σχολικό έτος 2024-2025». Στους θεματικούς άξονες των ανωτέρω προγραμμάτων περιλαμβάνονται παγίως ζητήματα που αφορούν στη σωματική υγεία, την πρόληψη ατυχημάτων και τις πρώτες βοήθειες.

Ενδεικτικοί τίτλοι Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας που υλοποιήθηκαν σε σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης κατά το διδακτικό έτος 2024-2025 και σχετίζονται με τις ανωτέρω θεματικές είναι οι ακόλουθοι: «Πρώτες Βοήθειες και Κάρπα: Από το σχολείο στην κοινωνία», «Κάρπα: Τα χέρια που δίνουν ζωή», «Μαθαίνω να σώζω ζωές: Βασικές Πρώτες Βοήθειες για Μαθητές», «Σώζοντας ζωές με γνώση και άμεση αντίδραση», «Εκπαιδεύοντας τους μαθητές μας σε βασικές δεξιότητες πρώτων βοηθειών», «Λέσχη υγείας και Πρώτων Βοηθειών», «Τα παιδιά μπορούν να σώσουν ζωές», «Είμαι παιδί, μπορώ να σώσω μια ζωή», «Σώζω ζωές-χρησιμοποιώ απινιδωτή», «Μαθητές διασώστες και πολλαπλασιαστές αγωγής υγείας στο σχολείο, στην οικογένεια, στην παρέα, στην κοινότητα», «Πρώτες Βοήθειες - καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση (κάρπα)», «Δύο χέρια για μια ζωή (1+2+3)», «Τα παιδιά υπερασπιστές της ζωής - πρώτες βοήθειες», «Τα παιδιά σώζουν ζωές, μικροί διασώστες μεγάλοι ευεργέτες» κ.ά.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της ανωτέρω εγκυκλίου προβλέπεται η διοργάνωση από τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης της χώρας δια των Υπεύθυνων Αγωγής Υγείας/Σχολικών Δραστηριοτήτων: (α) ενημερωτικών συναντήσεων με ομάδες εκπαιδευτικών, προκειμένου οι τελευταίοι/ες να συνεισφέρουν αποτελεσματικά στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας και (β) προγραμμάτων και παρεμβάσεων στις σχολικές μονάδες. Οι δράσεις των Υπευθύνων δύναται να υλοποιούνται σε συνεργασία με Φορείς που αναπτύσσουν εκπαιδευτική δραστηριότητα (δημόσιους οργανισμούς, φορείς τοπικής ή περιφερειακής αυτοδιοίκησης, Α.Ε.Ι., άλλους κυβερνητικούς ή μη κυβερνητικούς φορείς, κ.ά.). Στη θεματολογία τους εντάσσεται παγίως η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών σε ζητήματα σωματικής υγείας, πρόληψης ατυχημάτων και πρώτων βοηθειών.

Ενδεικτικοί τίτλοι δράσεων που υλοποιήθηκαν από Υπεύθυνους/ες Αγωγής Υγείας/Σχολικών Δραστηριοτήτων κατά το διδακτικό έτος 2024-2025 και σχετίζονται με τις ανωτέρω θεματικές είναι οι ακόλουθοι: «Πρώτες βοήθειες στον χώρο του σχολείου», «Σεμινάριο πρώτων βοηθειών», «Μαθήματα πρώτων βοηθειών για μαθητές ΣΤ΄ τάξης», «Πρόληψη ατυχημάτων», «Πρώτες Βοήθειες για παιδιά», «Προλαμβάνω, Ζω Καλύτερα!», «Πρώτες Βοήθειες και Ασφάλεια στο Εργασιακό Περιβάλλον» κ.ά.

Κάθε χρόνο υλοποιούνται στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, εκπαιδευτικά προγράμματα, στη στοχοθεσία των οποίων εντάσσεται παγίως η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των μαθητών και των μαθητριών σε θέματα σωματικής υγείας, πρόληψης ατυχημάτων και πρώτων βοηθειών.

Επιπλέον, τον Αύγουστο του 2025, υπεγράφη απόφαση πρόθεσης χρηματοδότησης 10 εκ. ευρώ για τη διανομή απινιδωτών σε περί τις 10.000 σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας δημόσιας εκπαίδευσης στην επικράτεια, όπου καταγράφονται ελλείψεις.

Δεδομένου ότι οι απινιδωτές αποτελούν ιατρικές συσκευές που χρησιμοποιούνται για την άμεση αντιμετώπιση καρδιακής ανακοπής, η παρουσία και η εκπαίδευση για την ορθή χρήση τους σε χώρους μαζικής συνάθροισης ατόμων, όπως τα σχολεία, μπορεί να αποβεί σωτήρια σε επείγουσες καταστάσεις.

Με την παρέμβαση αυτή επιδιώκεται, αφενός, η δημιουργία ενός ασφαλέστερου σχολικού περιβάλλοντος τόσο για τα μέλη των σχολικών κοινοτήτων, όσο και για τους πολίτες που επισκέπτονται τις σχολικές μονάδες και αφετέρου, η ευαισθητοποίηση σε θέματα υγείας και η καλλιέργεια της υπευθυνότητας στους μαθητές και μαθήτριες.

Επιπλέον, ο εξοπλισμός των σχολικών μονάδων με απινιδωτές προσφέρει και μια ευκαιρία εκμάθησης, που θα ενταχθεί στο υπάρχον πλαίσιο των εργαστηρίων δεξιοτήτων και συγκεκριμένα στη θεματική ενότητα που περιλαμβάνει την υγεία και πρόληψη.

Ειδικότερα, μέσα από σχετικές εκπαιδευτικές δράσεις, οι μαθητικές κοινότητες και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να ενημερώνονται για ενέργειες πρώτων βοηθειών, όπως για την καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση και για την ανάνηψη και να καλλιεργούν ήπιες δεξιότητες κοινωνικής ζωής.

Τέλος, η κατάρτιση των εκπαιδευτικών στην ορθή χρήση ενός απινιδωτή αναμένεται να αναδείξει έμπρακτα το σχολείο, εκτός από χώρο μάθησης, και σε μια ενεργή κοινότητα φροντίδας και προστασίας της ζωής.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα